

n Huizen is de buurtsportcoach klaar voor de volgende stap

Nu de buurtsportcoaches bijna vier jaar actief zijn in Huizen, is iedereen positief. Meer mensen in Huizen sporten en sportverenigingen weten daardoor ook meer leden te trekken. Het zou mooi zijn als de buurtsportcoach de kans krijgt om in de komende periode ook de sportverenigingen zélf te versterken. “Ik denk dat Huizen klaar is om ook die stap te zetten.” MARK VAN DER HEUDEN

“We zien onze rol in sportstimulering van doelgroepen die wat verder van de sport afstaan”

– Lizzy Merckx

Het is druk in de Huizense gymzaal. Buiten regent het en is het fris, maar binnen loopt de temperatuur – en de spanning – op. Daar lopen en zitten zo'n tachtig kinderen met hun ouders in een zaal nauwelijks groter dan een basketbalveld, wachtend tot zij op een van de kleine twintig knikkerbanen aan hun wedstrijd mogen beginnen.

Op deze woensdagmiddag 12 juni strijden de kinderen om wie de koning van het schoolplein wordt en zich een jaar lang de beste knikkeraar van Huizen mag noemen. En om wie mee mag spelen om de nationale titel later die maand in Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Uiteindelijk zal Mats de gelukkige zijn.

Het is ook weer zo'n dag waarop de buurtsportcoaches zich met een van hun activiteiten laten zien in Huizen. Van buitenspelen komt buiten sporten, dat is het idee achter dit Nederlands kampioenschap. "Knikkeren is laagdrempelig, een manier om kinderen in beweging te krijgen", zegt Rubin Vos, buurtsportcoach in Huizen. "Door knikkeren te promoten, komen kinderen achter hun tablet vandaan, gaan ze de deur uit en komen met anderen in contact. Het is een voorbeeld van een succesvol buurtsportcoachprogramma."

Buurtsportcoach voor breedtesport

De buurtsportcoach werd een kleine vier jaar geleden geïntroduceerd in Huizen. "De buurtsportcoach moet mensen in beweging brengen", zegt Lizzy Mercx, sportbeleidsmedewerker in de gemeente aan het Gooimeer. "Hij of zij richt zich op specifieke doelgroepen: uiteraard de jeugd, vooral die met bewegingsachterstand, mindervaliden, ouderen en nieuwkomers."

Het kader voor de buurtsportcoaches ligt in de sportnota die de gemeente Huizen heeft vastgesteld. Mercx: "We richten ons op de breedtesport. We zien onze rol in sportstimulering van doelgroepen die wat verder van de sport afstaan en om bewegingsachterstanden bij de jeugd te verminderen."

Als gevolg daarvan lopen er nu 22 buurtsportcoaches, samen goed voor bijna 9 fte, rond in het stadje met ruim 41.000 inwoners. "We werken samen met zo veel mogelijk lokale partijen, die via de buurtsportcoach iets doen wat ze eerder nog niet deden: verbinderen", vertelt Anita Campbell, secretaris bij het platform.

Vanaf het begin was Sport Platform Huizen enthousiast over de mogelijkheden die een buurtsportcoach bood. "Vier jaar geleden

kwam Rubin Vos aan boord. Hij heeft een sportachtergrond en is een extra kracht bij het verbinden van verenigingen. Zijn opdracht was mede om de Nationale Sportweek in Huizen op te zetten. Verder ondersteunt hij de najaarsbijeenkomsten van Sport Platform Huizen en neemt hij, samen met het bestuur, deel aan de jaarlijkse gespreksronde met verenigingen."

"De knikkerdag is een voorbeeld van een succesvol buurtsportcoachprogramma"

– Rubin Vos

ding zoeken", zegt Mercx. "Het mooie is dat zo een heel nieuw netwerk is ontstaan."

Sport Platform Huizen

Sport Platform Huizen is een van de partijen die, met medefinanciering van gemeente en rijk, een buurtsportcoach heeft aangesteld. "Sport Platform Huizen is ontstaan vanuit de sportverenigingen. Wanneer de gemeente met de verenigingen aan tafel wil, is er nu één gesprekspartner in plaats van dertig. Ook bespreken we onderling zaken als accommodaties, vrijwilligersbeleid en versterken we elkaar door kennis en vrijwilligers te

kwam Rubin Vos aan boord. Hij heeft een sportachtergrond en is een extra kracht bij het verbinden van verenigingen. Zijn opdracht was mede om de Nationale Sportweek in Huizen op te zetten. Verder ondersteunt hij de najaarsbijeenkomsten van Sport Platform Huizen en neemt hij, samen met het bestuur, deel aan de jaarlijkse gespreksronde met verenigingen."

Vos en de andere buurtsportcoaches moeten er vooral voor zorgen dat de verschillende doelgroepen meer gaan bewegen. Ouderen bijvoorbeeld: "We willen sportverenigingen

“Ik vind het leuk om de sport te promoten en de positieve kanten ervan te delen met anderen”

–Mustapha Jaffaoui

aan. Het maakt niet uit welk niveau je hebt, je kunt altijd meedraaien.”

Met de buurtsportcoaches organiseert Jaffaoui clinics bij basisscholen en middelbare scholen. “Gedurende vier weken komen de leerlingen hier elke dinsdag naartoe en leer ik ze basistechnieken. Ik hou er elke keer nieuwe leden voor de club aan over. Alleen bij het speciaal onderwijs geven we clinics op de eigen locatie.”

Jaffaoui is met zijn vereniging ook altijd aanwezig bij de September Sportmaand en andere activiteiten die door de buurtsportcoach worden georganiseerd. “Voor alle festivals en evenementen hier weten ze me te vinden”, vertelt hij. “Ik doe het niet alleen om leden binnen te halen. Ik vind het leuk om de sport te promoten en de positieve kanten ervan te delen met anderen.”

Atletiekvereniging Zuidwal

Ook atletiekvereniging Zuidwal werkt intensief samen met buurtsportcoaches. Samen met hen organiseert de vereniging clinics bij scholen in Huizen. Ook rondom een evenement als de Koningsspelen is er veel contact. “Soms draagt de buurtsportcoach ook nieuwe leden aan. Een meisje met een beperking dat meer wilde bewegen is zo bij ons komen sporten”, zegt trainer Cees Leefflang.

Het is geen kwestie van: de vereniging vraagt, de buurtsportcoach draait. Leefflang: “Stel, ik wil mensen uitnodigen voor een open training. Dan maak ik daarvoor een plan: aankleding, flyers, wat wil ik laten zien, trainers.

ertoe brengen om zich buiten de reguliere sporters ook open te stellen voor andere doelgroepen”, zegt Campbell. “Ouderen zijn een snelgroeiende doelgroep, maar veel verenigingen hebben nog niet de faciliteiten en expertise om ze te bedienen. De buurtsportcoach heeft die kennis wel en kan verenigingen daarmee ondersteunen.”

Ze vertelt over ‘FitStars’, een project uit de koker van Sport Platform Huizen om senioren opnieuw aan het bewegen te krijgen. Het platform werkt daarbij samen met een tiental verenigingen en sportaanbieders in onder meer voetbal, tennis, fitness, bridge en wandelen. “Veel senioren zijn na een kennismakingsperiode van zes tot twaalf weken lid geworden van een sportvereniging of -aanbieder. Dat opent ook in sociaal opzicht nieuwe horizons. Ouderen komen in beweging en worden uit hun sociaal isolement gehaald. En worden soms zelf vrijwilliger.”

Fight Club Huizen

De werkzaamheden van de Huizense buurtsportcoaches zijn heel divers. Zo organiseerde Vos begin september op het surfstrand van Huizen een beachvolleytoernooi, waaraan ook statushouders uit Eritrea deelnamen.

“Volleybal is heel populair in Eritrea, maar het is heel lastig om de statushouders naar een vereniging te krijgen. Met het beachvolleybaltoernooi wilden we ze in beweging krijgen, ze met Nederlanders laten volleyballen en zo laten integreren.”

“Buurtsportcoaches lopen ook op schoolpleinen rond”, vervolgt Vos. “We betrekken de kinderen op een leuke manier, bijvoorbeeld met diabolosets. Zo bouwen we wat op. Kinderen vinden het leuk om in contact te zijn met de buurtsportcoach. We bieden pausportsport aan en zijn op vaste momenten in de wijken aanwezig met andere sportactiviteiten voor de jeugd.”

Uiteraard werken de buurtsportcoaches veel samen met sportverenigingen, bijvoorbeeld met Fight Club Huizen, de vereniging die Mustapha Jaffaoui eigenhandig heeft opgebouwd. Jaffaoui werkt al jaren als jeugdhulpverlener en wilde jongeren een steuntje in de rug geven door met ze te kickboksen. Inmiddels omvat zijn Fight Club een zeer gemengde groep van 170 leden. “We bieden onder meer reguliere sportschoolpakketten, circuittraining en voor de allerkleinsten Kick&Fun. Vooral de conditietrainingen slaan

Daarna ga ik brainstormen met de buurtsportcoach. Hoe kunnen we dit uitwerken, hoe kunnen we daar bekendheid aan geven? Samen zoeken we naar antwoorden.”

Hij neemt een evenement voor WAO-jongeren in 2018 als voorbeeld. Niet echt een bijzondere doelgroep voor Leeftang, die bij Zuidwal al veertien jaar trainer is van een groep atleten met een lichamelijke beperking. “Arbeidsongeschikte jongeren hebben ook vaak een beperking. Hoe krijg je zo’n groep aan het sporten? Met UWV Hilversum en buurtsportcoaches hebben we een evenement georganiseerd, daarbij was ook een paralympisch sporter aanwezig, om te

laten zien wat mogelijk was. Zo hebben we het hele jaar door activiteiten met uiteenlopende groepen.”

Korfbalvereniging Huizen

Ook Korfbalvereniging Huizen geeft samen met buurtsportcoaches regelmatig clinics op scholen. “In mijn ogen biedt de buurtsportcoach mogelijkheden die je verder zelf moet invullen”, zegt voorzitter Theo Vijfhuizen. “Jongeren op deze manier kennis laten

maken met korfbal levert ons meer nieuwe leden op dan een open dag.”

Ook boort de buurtsportcoach nieuwe kanalen aan. “Het hele jaar door, ook tijdens vakanties, zijn ze bezig om sport op de kaart te krijgen”, vertelt hij. “Het creëren van nieuwe mogelijkheden ligt voor zeventig tot tachtig procent bij de buurtsportcoach, vervolgens is het aan de betrokken verenigingen om hun voorwerk om te zetten in ledenwinst.”

Toch bestond er bij de introductie van de buurtsportcoach in Huizen de nodige scep-

op scholen en vertellen daar over het sportaanbod in Huizen”, zegt trainer Leeftang. “Ook voor de wat moeilijk bereikbare doelgroep doen ze moeite.”

“Voor de gemeente Huizen maken de buurtsportcoaches in alles het verschil”, stelt Jaffaoui. “Ze organiseren veel activiteiten samen met sportverenigingen of bijvoorbeeld dansscholen. Ze zetten zich in om de jongeren in beweging te krijgen. Ook jongeren die geen groot budget hebben, kunnen aan veel activiteiten meedoen.”

“We willen sportverenigingen ertoe brengen om zich open te stellen voor andere doelgroepen”

– Anita Campbell

sis bij verschillende verenigingen, vertelt Vijfhuizen. “Ik maakte destijds deel uit van het bestuur van Sport Platform Huizen. Er bestond toen de huiver dat er ook kosten voor verenigingen aan verbonden waren. Ook dachten verenigingen dat wanneer de buurtsportcoach mensen in beweging zou krijgen, dit mogelijk een concurrent zou blijken voor verenigingen.”

Ook Anita Campbell, secretaris bij het platform, herinnert zich dat verenigingen zich eerst achter de oren krabden. “In het begin gold onbekend maakt onbemind. Verenigingen wisten nog niet goed hoe met de buurtsportcoach om te gaan. Zelfs nu is het nog niet goed geland bij alle verenigingen. Dan hoor je: ‘We hebben dat niet nodig, er is geen tijd voor.’ Dat is een volgende slag die we willen maken: de buurtsportcoach nog meer bij de verenigingen betrekken.”

Hechting en samenhang

De verenigingen die al goed samenwerken met de buurtsportcoach zijn louter positief. “De buurtsportcoaches zijn verbinders. Zij kennen de verenigingen goed, zijn aanwezig

De vraag of de buurtsportcoach er in directe zin toe bijdraagt dat meer jongeren de weg naar de vereniging weten te vinden, is lastig te beantwoorden. Bij Fight Club Huizen ziet Jaffaoui na elke clinic wel nieuwe jongeren aansluiten; hetzelfde gebeurt bij atletiekvereniging Zuidwal, aldus Leeftang. Vijfhuizen is terughoudender. “Ik kan het niet kwantificeren. Negen van de tien keer wordt iemand niet direct lid na een activiteit. En als-ie zich later aanmeldt, komt dat dan door de activiteit? Wel is het zo dat sinds scholieren via de clinics van de buurtsportcoach kunnen kennismaken met korfbal, de ledenaanwas uit die groep toeneemt.”

Ook bij de gemeente en buurtsportcoaches overheerst tevredenheid over hetgeen na bijna vier jaar is bereikt. “Ik merk dat bij de jeugd in het primair onderwijs bewegen en sporten is toegenomen – al is het lastig meetbaar”, zegt sportbeleidsmedewerker Lizzy Mercx. “In het middelbaar onderwijs is het afhaakpercentage lager geworden. Leerlingen die eerder stopten met een sport, bijvoorbeeld omdat ze een baantje hebben gekregen op die dag, switchen nu van sport.”

Mercx meet het succes van de buurtsportcoach ook af aan de samenwerking die is ontstaan tussen sportverenigingen en andere instellingen in Huizen. “De buurtsportcoach betekent veel voor sportverenigingen, maar ook voor zorginstellingen en alle andere organisaties die met mensen werken. Men vindt elkaar makkelijker, schakelt elkaar eerder in, maakt gebruik van elkaars kennis. Daardoor is er meer hechting en samenhang ontstaan. Dat zie je in de activiteiten terug.”

Verenigingen versterken

Meer mensen uit Huizen bewegen, verenigingen zien door de inzet van de buurtsportcoach het ledenaantal stijgen. Alles goed dus? Ja, met de kanttekening dat de verenigingen door het werk van de buurtsportcoach niet direct meer divers of sterker worden. Maar dat is ook nooit de inzet van de buurtsportcoach geweest, protesteert buurtsportcoach Rubin Vos. “De buurtsportcoach is er niet om verenigingen in leden te laten groeien. Het is allereerst een initiatief om mensen die niet sporten aan het bewegen te krijgen. Mijn rol is verbindingen leggen, met scholen, met bso’s, met ouderen. Daar zijn de verenigingen ook bij gebaat. We creëren kansen voor verenigingen.”

Vos ziet echter wel degelijk mogelijkheden om via de buurtsportcoach ook de verenigin-

gen zelf te versterken. “Op meerdere sportverenigingen in Nederland zijn al verenigingsondersteuners actief die het bestuur helpen en richting geven. Ik ben ervan overtuigd dat

“De buurtsportcoach biedt mogelijkheden die je verder zelf moet invullen”

– Theo Vijfhuizen

de buurtsportcoach dezelfde bijdrage kan leveren en zo verenigingen sterker kan maken. Bij verenigingen zijn vooral vrijwilligers actief, die doen dat er maar bij. De buurtsportcoach heeft wel de tijd om de diepte in te gaan.”

Nationaal Sportakkoord

Na vier jaar ervaring met buurtsportcoaches is de tijd er ook rijp voor, verwacht Vos. “Steeds meer buurtsportcoaches stappen af van hun sportactiviteiten en treden vooral op als verbinder. Ik denk dat Huizen klaar is om ook die stap te zetten.”

Wel zou een buurtsportcoach dan deels in dienst bij een sportvereniging moeten kunnen komen. Mercx betwijfelt of verenigingen dat al aandurven. “Onvoldoende verenigingen sluiten vooralsnog aan op deze regeling en dat

komt vooral omdat ze afhaken op de verplichte cofinanciering. Daar zou eerst op landelijk niveau een oplossing voor uitgewerkt moeten worden.”

Ook Anita Campbell van Sport Platform Huizen hoopt dat verenigingen snel de financiële ruimte zal worden geboden om buurtsportcoaches aan zich te verbinden. “Uiteindelijk heeft alles met geld te maken. Daarom ben ik zo blij met het Nationaal Sportakkoord, dat bedoeld is om de sport te versterken en de verenigingen te ondersteunen. Door dit akkoord komt er extra geld vrij om in te zetten.” ■